

vinde selv afgjorte Modstandere af Tanken. I vide Kredse fandt den i alt Fald delvis Tilslutning, og i snævrere Kredse mødte den endog afgjort Begejstring. Jeg selv hørte til den begejstrede Del ligesom — sans comparaison for Resten — den højtærede Indenrigsminister, der straks ubetinget tiltraadte Tanken i dette Forslag. Naar jeg nu er kommen til et andet Resultat, saa er det, fordi jeg har set noget anderledes end den ærede Minister paa den Udvikling, der er foregaaet, efter at disse Planer ere komne frem. Jeg stillede mig begejstret for Tanken, fordi den er saa ubetinget, rationel, saa omfattende og saa fuldstændig, at det ikke med Urette er blevet sagt, at en Banegaardsordning i den Retning, som her var bleven paapeget, vilde kunne tilfredsstille en By af Berlins Størrelse, og selvfølgelig maatte den da fuldt og overlegent kunne tilfredsstille en By af Kjøbenhavns Størrelse. Naar jeg nu i denne Retning er kommen til at se noget anderledes paa Sagen, saa er det, fordi jeg, om jeg saa maa sige, ser ædrueligere paa dette Forhold. Jeg venter mig ikke nu, at Kjøbenhavn i en Hast skal udvikle sig til en By af Berlins Størrelse, og mener derfor, at der heller ikke behøves en Ordning, der kan fyldestgøre den Jærnbaneltrafik, der nødvendig maa knyttes til et Berlins Mægtighed. — Jeg er dernæst kommen til at se anderledes paa Forholdene paa Grund af den Jærnbaneudvikling, der har fundet Sted siden da. Da der senere er bygget en helsingørsk Station, da der er foretaget en Ordning af Statsbanedriften som den, der fandt Sted i Fjor, og da der endelig i den nyeste Tid er indført Tariffer, som afgjort ere særlig gunstige for Tysklands og Sveriges Trafik paa Danmark og maaste allermeest for disse Landes Trafik gennem Danmark, saa er det Forhold, som gøre, at jeg ængster mig for den Udvikling, som vil foregaa gennem Regeringens Plan. Jeg kan ikke se bedre end, at jeg derigennem faar en Visshed, i alt Fald en stor Sandsynlighed for, at det bliver et overordentlig kostbart Apparat, og jeg tror derigennem at have Ret til en vis Modstand imod det, saa meget mere som den Hammerichske Jærnbaneplan var saa særlig billig at gennemføre, at jeg ogsaa derigennem kunde komme

til ubetinget Begejstring for den. Den krævede til sin Gennemførelse 12½ Mill. Kr., medens den nuværende Regeringsplan, uanset Arealerhvervelse, kræver paa saa Tusinde Kroner nær 24 Mill. Kr. til sin tekniske Gennemførelse. Jeg kan ikke se bedre end, at det at gennemføre en Ordning til et Beløb af 24 Mill. Kr. vil give en Renteudgift for Statskassen af tilnærmelsesvis 1 Mill. Kr. om Aaret, hvorfor der ikke kan ventes tilværmelsesvis noget Ækvivalent gennem forøgede Indtægter. Jeg kan heller ikke se bedre end, at en saadan aarlig Udgift af 1 Mill. Kr. vil med det nuværende Statsbudget, som for kort Tid siden i dette Møde er oplyst at fremvise en ganske ringe Underbalance, ikke være hensigtsmæssig, eftersom den allerjævneste Tids Lovgivning — jeg peger særlig paa Alderdomsforsørgelsesloven og Fattigloven — have medført saadanne Udgifter for Statskassen og de samtidige Statte love saadanne svindende Indtægter for Statskassen, at jeg ikke kan se, at Statskassen med nogen Fornuft kan paatage sig en saadan Udgift.

Jeg nævnte før, at jeg er rede til at afhjælpe den Jærnbanelnød, der er i de kjøbenhavnske Banegaardsforhold, og jeg skal tillade mig at udvikle, ad hvilke Veje jeg mener, det kan ske. Først maa jeg dog med Hensyn til den Ordning, der er foreslaaet ved det i Folketinget vedtagne, gøre et Par Bemærkninger. Jeg skal ikke indlade mig paa den Ordning med Kjøbenhavns Kommune, som omtales i § 2, og som af nogle siges at være absolut gunstig for Staten, og af andre formenes at være i Kommunens Favør. Jeg faar ud af selve Overenskomsten kun den Realitet, som er oplyst af den ærede Ordfører for Flertallet i Folketinget, at der gennem de Arealerhvervelser, som Jærnbannerne her faa, tilskydes af Staten 6½ Mill. Kr., og jeg finder altsaa, at den samlede Udgift ved Gennemførelsen af hele det store Projekt vil andrage over 30 Mill. Kr. eller rundt 30 Mill. Kr., for saa vidt Kjøbenhavns Kommune ved at betale 500,000 Kr. kontant slaar en Streg over den halve Million. Altsaa hele Foretagendets Gennemførelse vil koste 30 Mill. Kr. Jeg anfører dette kun for at paapege, hvilke store Summer det drejer sig om, ikke alene 24